

آبونه شرائطی

عالم عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
ایلو (۲۵) غروشد.

عالم احسیه ده سنه لکی (۱۷)، الق
ایلی (۹) فرانقدر.

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائرة مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی بشندر.

§

مسلمه موافق آثار مع المحتویه قبول
اولشور. درج ایدله یازیلر اعاده
اولونماز.

الکشاف

سیر ۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لک مجموعه اسلامیه در.

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول: اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد ۲۷۶

۲۶ محرم ۱۳۳۲

پنجشنبه

۱۲ کانون اول ۱۳۲۹

جلد ۱۱

اخطارات

رساله مزین آلمدیخی کو- قلمک شرطیه
بتون یازیلر هر هالیکی رفعت طر فنان
اقتباس و اونه یلیز.

§

مکتوبلرک، اعطالرک واضح و اوقوتاقلی
اولمسی و آبونه صره نومروس محتری
بولونمسی لازمدر.

§

عالمک اجنبیه ایچون آبونه اولالمز
آدرس لریشک فرانسرجه ده یازلمسی دجا
اولشور.

§

یاده کوندرلدیکی، ان نهیه د تراولدیغک
واضعا ییلدیلمسی دجا اولشور.

سه وندم: چونکه اسلامیت حقنده کی تفکراتک، تعلیمات اسلامییه تماماً موافق اولدینی اوکرمش ایدم... اوتهدنبری کوریشمکده اولدیغ دوستم کمال الدینک دخی، حقیق بر اسلام مبشرینه لایق اولدینی وجهه هیچ بر تأثیر اجر ایتک تشبثده بولندیغنی خاطرله میورم. افندی مومی الیه بنم ایچون جانلی بر قاموس وظیفه سنی کورمکدن باشقه برشی یایمه یوردی. قرآن کریمک کندی کنیده آکلایه مدیغ آیتلرینی او بکا ایضاح ایدردی. فقط بوندن خارجه چیقمازدی. ذاتاً قرآن کریمک تعلیماته کوره دین اسلامک قبولی خصوصنده اکراه جائزدکدر. هرکسک کندی اراده واختیارله قبول ایتسی لازمدر. بو خصوصده حیایه، جبره مراجعت ایتک قطعاً جائزدکدر.

«تعلیمات اسلامییه کی معقولیت، حریت، عمل صالح هر حالده مختلف کلیسایک ترجان اولدنلری تعلیمات مسیحیه نگکندن دهواوسعدر. مسیحک الوهیتی مسئله سنه کلنجه، بو ذاتاً خاطریمه بیه کش برشی دکدر. حضرت مسیحی بن، بویوک بر پیغمبر اولمقدن باشقه بر صفتله طاییدیغ یوقدر. حقیقتاً بو خصوصده متردد وشبهلی بولونسه ایدم، البت بنم ایچون هدایت قولای اولمازدی. فقط حمداً لله، بنم فکریم، هیچ بروقت اویله بر وادیلره دوکوله مشدر. حضرت مسیح و تعلیماتی حقنده کی اعتقاد، سائر مسلمان قارده شریککندن ذره قدر فرقلی دکدر، فکرنده یم...»

«برده حضرت مسیحکده تعلیماتندن آکلاشیدیغنه کوره اسلام ایله مسیحینک قاردهش اولوب آرارلنده بویوک برفرق بولمادیغنه قائم. هر نه قدر بعضی اصطلاح وتعبیرات فرقلری یوق دکل ایسه ده، بونلر هب صوری شیلردن عبارت اولوب اساس مسئلهیه تعلق ایتمزلر.

«زمانمزدغه غیر طبیعی دینلره قارشى بویوک بر انکار حکمفرما اولمغه برابر، معقول اساسده مستند فطری دینلره قارشى ده بویوک، صمیمی بر انجذاب موجوددر. ایسته بوندن طولانیدرکه بر مسلمانک الحادی ایشیدیلش شیلردن دکدر. هر نه قدر بوبابده اوتهدنبری شیلر سویله. نیور ایسه ده، بن بونده ایناتق خصوصنده خیلی متردد بولنیورم...»

شیرین

حجاز:

«مدینه منوره ده جمعیت ضمیمه اسلامیه شعبه سی... دارالخلافة العلیه ده کی مرکزده مربوط اولمق اوزره مدینه منوره ده «جمعیت خیریه اسلامیه» شعبه سی تشکیل ایدیله رک حیتمنداندن الی قدر اعضا قید ایدیلش، بونلردن اون بش ذات هیئت اداره یه انتخاب ایدیلشدر. «ینبع البحر» ایله «جیره» شعبه لری ده یقینه تشکیل اولنجه قلدردر.

علیهنده دکدر، بویکی حرکات هیچ بر مسلمانک خاطرندن بیه کچمز. یالکز بوتون هندستان مسلمانلری، انکلتزه حکومتک، عثمانیلره مظاهرتی طاب ایتک خصوصنده متحددرلر.

انکلتزه حکومتک سیاست خارجه سی، هندستان مسلمانلری طرفندن حرفی حرفه تعقیب اولنیور. اکثریت اوزره اولدینی کبی، انکلتزه حکومتی، سائر خرسایان حکومتلریله برلکده اوله رق اسلامیته تمثیل ایدن حکومت عثمانیه علیهنده بولندیغی، هند مسلمانلری درحال حرکت کایر، تحت تابعیتنده بولندقلری حکومته مراجعت ایدره رک پروتستوده بولنورلر. بعضاً بو خصوصده شدت ابرازندن کیروقالمازلر. هندستان قطعه سنده میلیونلره قاردهش اولدقلرینی علاوه ایتمکده اونوتمازلر... فقط بوتون بوطاب ومراجعتهر هیچ بروقت قیام واختلال معناسنی تضمن ایتمز. ذاتاً برچوق اینی دوشونور منصف آوروپالی خرسایانلر بیه، دول معظمه نک حکومت عثمانیه یه قارشى روا کوردکاری حقسنلقلره قارشى اعتراض ایتکدن کیروقالما بولرلر. شو حالده هندستان مسلمانلرینک، قارده شلری حقنده کی مظالمه قارشى لاقید قالملری نصل ممکن اوله بیلر؟

اولکی حرکتلرک عبدالرحمن خان طرفندن، شیمدیکیلرک ایسه مطبوعات وخطبا طرفندن اداره ایدیلش اولماسنده هیچ برفرق یوقدر. آوروپالیلر اینی بیلمه لیدرلرکه بونلرک هر ایکسی ده، ده اوله بقلری ده هب بر منبعدن نشئت ایدر. قرآن کریمی اوقویان کره ارضده کی بوتون مسلمانلریک دیکرینک قاردهشی اولدیغنی پک اعلا بیلرلر. بوتون مسلمانلریک دیکرینک المیله متالم، سروریه مسرور اولورلر. آرتق آوروپالیلرکده بوجهی آکلامه لری، تقدیر ایتملری لازمدر...»

نیچون مسلمان اولدم؟

لورد هیدلی بو عنوان آلتنده انکلیزجه منتشر «اوزره رفر» نامنده کی غزته نک ۲۳ تشرین ثانی تاریخی نسخه سنده نشر ایتدیکی مقاله ده دیورکه: «برچوق جریده لرک دخی اعتقاد حقنده ستونلر دولوسی یازی یازدقلرینی کوریورم. حقنده یازیلان بو انتقاداتدن هیچ برینک جانمی صیقه حق درجه ده بولونما مسندن طولای ده پک زیاده ممنونم. ذاتاً تبدیل مذهب کبی بین الناس غیر معتاد بو حادثه نک انظار دقتی جلب ایتمدن کجوب کیشمه سی ممکن اولمادیغنی اولدن بیلوردم.

«معتقدلرکه بعض دوستلر، اسلامیتی قبولک خارجدن، اهل اسلام طرفلردن اجرا ایدیلان بر تأثیر نتیجه سی اوله رق وقوعه کلدیکنه ذاهب اولشلردر. فقط مسئله بویله دکدر: بنم اسلامیتی قبول، سنه لردنبری، اوزون اوزادی به اجرا ایتدیکم تحریات و تفکراتک نتیجه سیدر، هر نه قدر بوراده تحصیلده بولونان اسلام طایفه لر ایله دخی موضوعلر اوزرینه اوتهدنبری مذاکراتده بولندی ایسه ده، بو آتجق بر قاج هفتلق بر حادثه در. بومذاکراتک بنده یکی بر تأثیر او یانیدیغنی بیه میورم. شو قدر وارکه بتون بومذاکرات نتیجه سنده قناعتک حقلی اولدیغنی آکلایه رق

عراق:

عرب قونفره سی . - غزنه لرده او قوندیغنه کوره . بصره مبعوث سابق طالب بکک تشبیه امرای عربدن متشکل بر قونفره ترتیب ایدیلکده در . بوقونفره یه کوبت شیخی مبارک الصباح ، ابن السعود ، ابن الرشید پاشا دخی اشتراک ایده جگمش ، بصره ، منتفک ، عجمه طرفلرندن دخی مبعوثلر بولندیر یلسنه جالیشیا یورمش ..

کرید:

کریک اهل صلیب الحاقی . - نهایت کریک آطه سی ده یونانستانه الحاق اولندی . یونان قرالی آدم لریله برابر کریکده عزیمت ایدورک بر آیین روحانی اجرا ایتدکن صوکر صلیبی یونان باندیره سی فرقه قلعه سی اوزرینه کندی الیه کشیده ایتدی . ایشه بوصورتله کریک یونانستانه الحاق ایدیش ، اوقوجه قطعه ده اوقدر مسلمان قارده شلریمز ایله برلکده بزدن آریلش بولنیور ، دیمکدر . آرتیق بوندن صوکر دارالخلافه اطرافنده کی مسلمانلر ایله کریکده کی قارده شلریمزک وظیفه لری بک آجیق برصورتده تعین ایتمش درکه اوده بر عصره قریب بر مجاهده نتیجه سی اوله رق الده ایتدیکمز بوقطعه نی وقارده شلریمز اونیوتمایوب ، اوراده کی قارده شلریمزده وروح الهیدن اصلا میدی کسمیوب کمال عزم و متانتله جبرمافانه جالیش قدر .

مراکش:

مجاهدین اسلامیک اسپانیولرله قارشی مهادری . - عربجه غزنه لرده او قوندیغنه کوره مراکش مسلمانلرنده حالا قوتلی برهیجان حکم فرمادر . بورانک مسلمانلری کفار بویون نه که نک دیناً حرام اولدیغنی تقدیر ایتک خصوصنده شایان غبطه بر تکامل کوستر مکده اولدقاری آکلاشیلور . یوز بیکلرجه حجاج کرام تلبیه آله رق عرفاتدن ، مزدلفه دن منابه اینه رکن ، بوتون ارباب ایمان ده قابلری خوف ورجا آراسنده چاریندینی حالده قربان بایرامی نمازنی قیلدی ایچون تکبیرلر ایله جامع لره آقین آقین کیدرکن مراکشلی قارده شلریمزده آوجی وضعیتیه تفنکری الیرنده اسپانیوللری بکله یورلردی . عجبا حجاج کرام ایله بایرام نمازی قیلان مسلمینک مراکشده کی مجاهد قارده شلرک مظفریتلری ایچون دعالر ایتک خاطر لرینه کلدیمی ایدی ؟ سائر مسلمینک دعا صورتیه اولسون اوزمانکی وظیفه لرینی ایفا ایدوب ایتمه دکلرینی بکده خاطر له میورز . فقط مراکشده کی قارده شلریمزک حالا وضعیت مجاهدانه لرینی محافظه ایتکده اولدقاری استخبار ایدیلور . جناب حق معینلری اولسون ..

ایران:

ایرانک اموال ماضیه سی . - ایران غزنه لرنده مطالعه اولندیغنه کوره طهران قاینه سی حالا کشمکشدن قورتیه مامشد . ناظرلر آراسنده کی

عدم تجانس عزم و متانتله ایش کوزمکه مانع اولیور . بونک باشلوجه سبیلرندن بریده مخلوع محمد علی شاهک منسوبیتدن اولان عین الدوله نک داخلیه ناظرلی صفتیه قاینه یه داخل اولسیدر . روس سفارتندن ملهم اولان بوناظر قاینه یه دوام ایتمه مکله برابر ، ایشلری قاریشیدیرمقدمه بک زیاده مهارتلی ایش .. صوک کونلرده بختیاریلرک طهرانده کی یولسز . لقلرینه دخی بوذاتک سبیت ویردیکی زوایت اولنیور . ایرانک سائر جهتلرنده اوته بری اویغونسزلقلرا کسک دکادر . جناب حق مسلمان قارده شلرک امدادینه کندیمی یتشسون ..

روسیه:

کیه فره مبات اسلامیه باشلور . - کیهف شهرندن یازیلور : «کیهف اسکی برروس شهریدر . وقتیه مسلمانلرایچون بوشهرک یالکوز اسمی معلوم ایدی . صوک کونلرده شمال مسلمانلری تجارت و صنعتلریله روسیه نک هرطرفه انتشار ایدورک چاک سسندن باشقه برشی ایشتمه یین بعض سیاه روس شهرلرینه «الله اکبر» صدا سی ده برابر ادخال ایتمه باشلامش اولدقاری معلومدر .

«کیهف شهرنده تقریباً بیک اوج یوز قدر مسلمان بولمقده در . بونلردن بش یوز قدری آنادولی مسلمانلری درکه اکثریت اعتباریه کوزل ، تمیز قهوه خانه لر ، قرائتخانه لر بونلرک النده در . بعضلری ده تجارتله ، فروخیلقله مشغولدرلر . بش التی یوز قدرده شمال مسلمانلری وارددر . بونلرده عموماً تجارتله اشتغال ایدرلر . قالانلری ده داغستانلی ، ایرانلی مسلمانلردر . برده کیهفک اوج عالی مکتبده یتشدن زیاده اسلام طایفه بولمقده در .

«ایشته یوز بیکلرجه روس آراسنه دوشمش اولان بوحیتلی مسلمانلر کندیلرینه برجامع شریف میدان کتیرمک ایچون تشبثانده بولمق اوزره بر قومیسون انتخاب ایتشلردی . حاضر لانان لایحه یه کوره جامع شریفک میدان کلسی ایچون اوتوز بش بیک روبله ایجاب ایده جکدی . کیهف بلدییه سی بوجامع ایچون «غوغول» جاده سنده کوزل بریر تعیین ایتدی ؛ اعانه درجی ایچون ده تشبثانده باشلاندی ایدی . شیمدی یه قدر طویلانان اعانه نک مقداری ۱۷-۲۰ بیک روبله راده سنده اولدینی سویله نیور . اعانه درجنده دوام ایدیلک اوزره کچنلرده جامع شریف بناسنک وضع اساس رسمی اجرا ایدیلدی ؛ بوصورتله بالفعل ایشه مباشرت ایدیش اولدی .»

افغانستان:

قندهارده اغتشاشه . - افغانستان ولایتلرندن قندهارده اهالی ایله والی آراسنده تحذرت ایدن جزئی بر اختلافه بناء اغتشاش ظهور ایتش وقندهار قاضی ایله اوغلی اوباش طرفندن قتل اولمش ایسه ده بالاخره قندهارده موجود قوه عسکریه نک مداخله سیله باصیدیرلش ومعبران اهالی طرفندن امیر حضرتلریته تقدیم اولنان (۸۰۹) امضالی عریضه ایله عرض صداقت ایدلشدن .

افغانستانه مجلس معارف . - افغانستانه موجود مکتبلرک امید ایدیلدیکی درجه فائده ویرمه مکده اولدقلری امیر حضرتلرینک نظر دقلرینی جاب ایدهرک بوجهتلی تفتیش واصلاح مقصدیه شهزاده عنایت الله خان حضرتلرینک تحت ریاست فخیانه لریده بر مجلس معارف تشکیلی خصوصنده اراده شاهی صادر اولمشدر .

افغانستانه قوانین و نظامات مبریده . - افغانستانک بیوک و متفکر حکمداری اولان امیر حبیب الله خان حضرتلرینک ، بر طرفدن ترقی معارف خصوصنده بذل همت بیورملریله برابر دیگر طرفدن اهلینک سویه سنه کوره یکی قانونلر تنظیم ایتدیرمکده اولدقلرینی سراج الاخبار رفیقمر منصللاً یازمقدهدر . ملککک اصحاب وقوف و تفکرندن مرکب اولهرق با اراده سنیه کچن سنه انعقاد ایدن مجلسک سبی و همیه ایکی آی ظرفنده ملکک سویه سنه تماماً موافق اولمق اوزره اوچ قانون وجوده کلوب تصدیق شاهانه یه اقراران اولمشدر . بونلرک برنجیسی پساپورط قانونیدرکه افغانستانه بوندن اول بوخصوصده برقانون اولیوب دخول و خروج ایدنلره پولیس اداره سندن برکاغد پارچه سی ویرلمکده ایدی . یکی تصدیق اولنان پساپورط قانونی ایسه (۱۸۵) ماده لی مکمل برقانوندر . خصوصاً حکومتک معین برجزا قانونی ده یوق ایدی . مجازاة هپ کفی بلصورتده اجرا اولنیوردی . حبسخانه لر اومرتبه وحشیانه ایدی که بحرملر اعدام اولمقی محبسده یاتمقدن اهون عد ایدرلردی . بوجهتده شایان ممنونیت برطرزده اصلاح اولمشدر . اسکی حبسخانه لر محو ایدیلدیکی کبی قطع ید و اعدام جزالری دخی یانکیز مواد شرعیه یه تخصیص قلممشدر . افغانستانه امر ازدواج ده صوک درجه کوچلشمشدی . کیمسه نک ازدواجه تحملی یوق ایدی . هرکس قزینه ایستدیکی قدر مهر وضع ایدر ایدی . دوکونلرک مسرفانه اجرا اولنیوردی . قانون مناکحات ایله بوجهتله اصلاح اولمشدر . دوکونده اسرافات منع ایدیلهرک مهر دخی اوچ قسمه تقسیم وهربری ایچون بروجه آتی بر مقدار تعیین قلممشدر : (۱) اصناف آراسنده یوزروپییه دن بشیوز روپییه قدر [روپییه بش غروشدن] (۲) اشراف ایچون یوزروپییه دن بیک روپییه قدر ؛ (۳) خاندان حکمداری ایچون ده مهرک حد نهایی بش بیک روپییه در .

ملت باغچه سی . - امیر حضرتلرینک اراده لری ایله کابلک خارچنده « قومی باغ » [ملت باغچه سی] نامی ایله بیوک و محشم بر « بارق » وجوده کتیرلشددر . بو بارق بزمکیلر کبی یالکیز تنزه مخصوص اولیوب ملکک دیگر بر قسم احتیاجاتی ده ازاله یه خادم اولیور : دوکون ، تعزیه ویا ضیافتی اولان آدم ، کیم اولورسه اولسون ، برقاچ کون اول باغچوانه خبر ویرر ، یوم موعودده مسافرلرینی باغچه یه دعوت ایدر ، راسمه مذکوره باغچوانک زیر اداره سنده کمال انتظام ایله اجرا ایدلدکن صکره مصارفی باغچوانه ویرر .

هندستان : برکونه درت بوز نظام . - هندستانک (سورت) شهرنده ساکن

(لیواری) نامنده کی طائفه نک غریب عادتلی و اردز : بونلر آردسنده هیچ برکیمسه ایستدیکی وقت ازدواج ایده مر ، هر اون سنه ده برکره عمومی بر مجلس عقد ایدوب بتون نکاحلرینی اومجاسده اجرا ایدرلر . ایشته کچنلرده بو طائفه آراسنده بر معتاد برکونده درتسوز نکاح عقد ایدلشددر . کلین و دامادلرک اک بیوکی اون ایکی یاشنده اولوب آرالرنده هنوز سود امن مینی مینی چوجقلرده بولمقده ایمش .

بلغارستان :

بوماقلر مقبرینی آرامقده باشلوشدر . - کچنلرده جبراً تنصیر ایدیان بوماق مسلمان قارداشلریمزدن بر قسمی ایله اونلری تنصیرم کان پاپاس آیین خرسینیایه ایله بر جنازه یی قالدیرمق ایستر ، بوماقلر اعتراض وشدته مخالفت ایلر ، نهایت ایش بویور ، یتیش کشی قدر بوماق جبراً کیدیریلن قالیقلریله صوفیه یه کیدرلر . عثمانلی سفیر محترمی مجاهد معزز فحی بک افندی دلائلیله ایش غوسبودین رادوسلاووفه بیلدیریلر . رادوسلاووف بوماق مسلمانلره حریت دینه و مذهبیله رینه کیمسه نک تعرضه حق اولمادیغنی بالذات سویلر ، قائم مقاملره شدتلی یکی بر امر ویرر ، جامعلرینه کیمک ، مسلمان قالمق ایسته یین بوماق اهلایه کیمسه نک ایلیشمه سنی ا کیداً تنبیه ایدر . صوفیه دن دون بوماق مسلمانلر فسلریله ، صاریقلریله دورلر . حقنی آرامنی بیان ملتلر ، بای حال حقلرینی قورتاریرلر . تکمیل بوماق مسلمان قارداشلریمز حقیقی کوروب مستریخ اولمیدرلر ، و بر طاقم غیر قانونی آداملرک ظلمنه بیون اکمک ایسته مزلسه اونلری مدافعه ایدهرک قانون و سیاست قوتندن آمین اولمیدرلر . فقط حق ، مدافعه ایدملک ایچون صبر و تحمل ، ثبات و متانت ایستر . « بالقان »

قابلری ایمانله دولو اولان بوماق قارده شلریمزک صبر و ثبات ایله ایجابنه کوره هر دور لوفدا کارلقدن چکنیمیه جکلرینه امینر . الله یارد مجیلری اولسون . بوماقلر لهجورم ایدرلر . - ینه بالقان غزیه سنده اوقوندیغنه کوره ، یوقاروده سویله ندیکی وجهله باش وکیل غوسبودین رادوسلاووفک فله یه مایحق چینه قضاسنده کی بوماق مسلمانلرک حریت دینه و مذهبیله سنه کیمسه نک تعرضه حق اولمادیغنی سویله یهرک قائم مقاملره ده بووادیده شدتلی امرلر کوندرمسی اوزرینه اوراده کی متعصب بر پاپاس ایله برقاچ ادب سز بر اشره رک زواللی بوماقلره هجوم ایتشلر . شدتلی بر مضارب و قوعه کلش ؛ نتیجه ده الی قدر زواللی بوماق مسلمان مجروح اولمشدر . حکومت محل وقعه یه عسکر سوق ایتشددر . تحقیقات اجرا ایتک اوزره فله متصرفی دیمتروف مأمور ایدیلشددر .

حتی مسلمان قالمق ایسته یین بوماقلرک دینلرینی محافظه ایتهلری مطلوب اولوب بونک خلافتده حرکاتده بولو نالرک تحت توقیفه آلمهلری ده رادوسلاووفک اوامری جهل سندن ایمش .

بومسته نک البته بوماق مسلمانلرینک مجاهده لرنده کی همت و غیرتلی نسبتنده خیرلی نتیجه لره ایره جکدن امینر . آنکچون قارده شلریمز تکرار ثبات و غیرت توصیه ایدرز .

« توسیع طباعت » مطبعه سنده
باصیلشددر
ع . اشرف ادیب